

Oslo Regnskapskontor AS
styret
Rådhusgata 28
0151 OSLO

VÅR REFERANSE
18/3771

DERES REFERANSE

DATO
19.09.2018

Merknader - endelig rapport

Finanstilsynet viser til stedlig regnskapsførertilsyn avholdt den 26. april 2018. Finanstilsynet oversendte den 2. juli 2018 foreløpige merknader og tilsynsrapport. Selskapets tilsvarende svar er mottatt i brev datert 20. august 2018.

Tilsynet omfattet det autoriserte regnskapsførerselskapet Oslo Regnskapskontor AS, daglig leder og autorisert regnskapsfører Nick Sheibany Harat og autorisert regnskapsfører Jing Cai.

Selskapet hadde på tilsynstidspunktet 6 ansatte og 155 regnskapsføreroppdrag. Omsetningen i 2017 var på ca. kr 5,1 mill.

Formålet med det stedlige tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag kontrolleres det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Regnskapsførere har en viktig oppgave knyttet til å hindre eller avdekke økonomisk kriminalitet. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter hvitvaskingslovgivningen.

Dersom regnskapsførerselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet. Finanstilsynet kontrollerer derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd, jf. forskrift om risikostyring og internkontroll.

Det vises også til finanstillinsloven § 3 som fastslår at Finanstilsynet skal se til at de institusjoner det fører tilsyn med virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.

FINANSTILSYNET

Revierstedet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
Telefaks 22 63 02 26

post@finanstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Wenche Falch-Hennum
Dir. tlf 22 93 97 12

1. Forhold i regnskapsførervirksomheten

1.1 Hvitvaskingsregelverket (*tilsynsrapporten pkt. 2.13*)

Det følger av hvitvaskingsloven § 4 andre ledd nr. 2 at hvitvaskingsregelverket gjelder for autoriserte regnskapsførere. Det vises også til Finanstilsynets rundskriv 4/2017 hvor regnskapsførers plikter blir gjennomgått. Rundskrivet erstatter det tidligere rundskrivet 8/2009.

Hvitvaskingsregelverket krever at det foreligger rutiner som viser hvordan de ulike pliktene skal ivaretas (§ 23), herunder kundekontroll (§§ 5-16), løpende oppfølging (§ 14) og undersøkelse og rapportering av mistenkelige transaksjoner (§§ 17-21).

På tilsynstidspunktet var det ikke gjennomført en risikobasert kundekontroll av samtlige oppdragsgivere, jf. hvitvaskingsloven § 5.

Det ble opplyst om at det er rutine for å utføre legitimasjonskontroll av oppdragsgiverne. For ett av de kontrollerte enkeltoppdragene som ble gjennomgått under tilsynet var rutinen ikke fulgt, da legitimasjonskontroll ikke var gjennomført.

Regnskapsførere har en viktig rolle når det gjelder å avdekke eventuelle forsøk på hvitvasking. Det er derfor avgjørende at autoriserte regnskapsførere er bevisste sine plikter etter hvitvaskingsloven og etterlever disse.

Det er i tilsvaret anført at det vil bli foretatt en ny gjennomgang av selskapets rutiner, samt at rutinene skal gjennomgås med alle ansatte for å sikre at de følges. Finanstilsynet legger til grunn at selskapet har innført rutiner som sikrer at hvitvaskingsregelverket fullt ut blir etterlevd.

1.2 Risikostyring og internkontroll (*tilsynsrapporten pkt. 2.14*)

Det følger av risikostyringsforskriften at autoriserte regnskapsførerselskaper skal ha hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Forskriften pålegger selskapet fortløpende å vurdere hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til virksomheten og å gjennomføre nødvendige tiltak for å få risikoene ned på et akseptabelt nivå, jf. § 6, jf. § 8. Det skal minst en gang årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder, og det skal foretas en systematisk gjennomgang av om selskapets risikostyring og internkontroll er tilstrekkelig til å håndtere selskapets identifiserte risikoer på en forsvarlig måte, jf. §§ 7 og 8. Etter forskriften § 10 skal styret sørge for at selskapets valgte revisor avgir en uavhengig bekreftelse til selskapet om at pålagte vurderinger er foretatt og dokumentert.

Finanstilsynet fikk etter det stedlige tilsynet tilsendt dokumentasjon som viste at det var foretatt en gjennomgang av selskapets internkontroll- og risikostyringssituasjon for 2017. Risikostyringsdokumentet var datert 10. januar 2018. Det var i dokumentet foretatt en vurdering av hva som er virksomhetskritiske risikoområder, konsekvensen for kunde/byrå hvis risikoen inntreffer og valgt tiltak. Disse er kort beskrevet, men det var i et eget kommentarfelt gitt en ytterligere utdypning av regnskapsførerselskapets rutiner, og eventuelle tiltak som er, eller vil bli, iverksatt.

Sannsynligheten for at risikoen inntreffer var ikke fylt inn i skjemaet. Konsekvensen for kunde/byrå hvis risikoen inntreffer var satt som "lav" for 28 av de 32 vurderte områdene.

Med bakgrunn i de mangler som ble avdekket under tilsynet, var det etter Finanstilsynets syn ikke foretatt en reell vurdering av risikoene i regnskapsførervirksomheten. Finanstilsynet forutsatte at det ble foretatt en ny vurdering av selskapets risikoområder og at sannsynlighet og konsekvens blir vurdert opp mot foreliggende rutiner og faktisk oppdragsdokumentasjon i selskapet.

Det er i tilsvaret anført at det vil bli foretatt en ny og mer grundig vurdering av selskapets risikoområder. Finanstilsynet tar informasjonen til etterretning.

2. Regnskapsførerselskapets rutiner og utøvelse av regnskapsføreroppdrag

I tidligere tilsendte tilsynsrapport beskrives utøvelsen av regnskapsføreroppdrag og om det er etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd. Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" utfylles av standarder utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet.

2.1 Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå (tilsynsrapporten pkt. 3.1.1 og 3.2)

Det følger av GRFS punkt 7.1 at oppdragsansvarlig eller annen autorisert regnskapsfører minst en gang årlig skal kontrollere minst følgende for hver oppdragsgiver:

- a) At oppdragsavtale er à jour.
- b) At fullmakter er skriftlig dokumentert og à jour.
- c) At oversikt over mottak og utlevering av oppdragsgivers regnskapsmateriale er à jour.
- d) At vurdering av oppdragsgivers interne rutiner er gjennomført og dokumentert.
- e) At avstemminger utføres og dokumenteres tilfredsstillende.
- f) At handlinger i forbindelse med årsoppgjør er gjennomført, jf. GRFS pkt. 5.8.4.
- g) At rapportering gjennomføres i henhold til oppdragsavtalen og krav gitt i eller i medhold av lov.
- h) At fremdriftsoversikt er à jour.
- i) At oppdragsdokumentasjon er à jour.

Kravet om å foreta en overordnet og dokumentert intern kontroll på oppdragsnivå gjelder uavhengig av om det benyttes medarbeidere på oppdraget eller ikke. Det er den oppdragsansvarlige sitt ansvar å påse at dette faktisk blir gjort. Finanstilsynet fant ingen dokumentasjon som viste at det var foretatt en overordnet kontroll på oppdragsnivå for de kontrollerte oppdragene. En slik kontroll ville bl.a. avdekket mangler i oppdragsavtaler, manglende kvalitetskontroll, at avstemminger og rapportering ikke var tilfredsstillende dokumentert samt mangler etter hvitvaskingslovens krav.

Finanstilsynet finner det sterkt kritikkverdig at det i regnskapsførerselskapet ikke har vært rutiner som sikrer at den oppdragsansvarlige har dokumentert at de punktene som følger av GRFS pkt. 7.1 er gjennomgått. Finanstilsynet anser bestemmelsen som helt sentral i forhold til de krav som stilles til de som er utpekt som oppdragsansvarlige for regnskapsføreroppdrag.

Det fremgår av tilsvaret at det nå er innført rutine som sikrer at det minst en gang årlig foretas en fullstendig overordnet kontroll på oppdragsnivå og at kontrollen dokumenteres. Finanstilsynet legger til grunn at rutinen sikrer at kravene i god regnskapsføringsskikk på dette området blir ivaretatt.

2.2 Kvalitetskontroll av medarbeiders oppdragsutførelse (*tilsynsrapporten pkt. 3.1.7 og 3.2*)

Autorisasjonsordningen for regnskapsførere ble innført for å øke og sikre kvaliteten på regnskapene og rapportene som blir levert til oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapet, herunder offentlige myndigheter. Regnskapspliktige som setter bort sitt regnskap til autoriserte regnskapsførere skal kunne ha tillit til at oppdraget blir utført i samsvar med god regnskapsføringsskikk og at regnskap og rapporter har god fagmessig kvalitet. Dersom arbeid som utføres av ikke-autoriserte medarbeidere ikke blir kvalitetssikret av oppdragsansvarlig eller annen autorisert regnskapsfører, vil forholdet måtte anses som en overtredelse av regnskapsførerloven § 1, som fastslår at det bare er autoriserte regnskapsførere som kan føre regnskap for andre i næring.

Kvalitetskontrollen av det arbeidet som medarbeidere uten autorisasjon som regnskapsfører utfører, skal gi tilstrekkelig sikkerhet for at arbeidet utføres på en forsvarlig måte. Omfanget av kontrollen vil kunne variere basert på en dokumentert vurdering av medarbeidernes kompetanse, jf. GRFS pkt. 7.2. Gjennomført kvalitetskontroll skal dokumenteres som en del av oppdragsdokumentasjonen, herunder avdekkede feil og mangler, jf. GRFS pkt. 7.4. Feil og mangler som avdekkes ved kvalitetskontroll skal korrigeres så snart som mulig og gjennomført korreksjon skal dokumenteres, jf. GRFS pkt. 7.3. Manglende kvalitetskontroll er et brudd på regnskapsførerloven § 2 andre ledd.

Det ble etter tilsynet innsendt skriftlige rutiner som viste hvordan kvalitetskontroll skulle gjennomføres i regnskapsførerselskapet. Det ble under tilsynet fremlagt dokumentasjon på gjennomført kvalitetskontroll for to oppdrag. Ved gjennomgang av tre andre oppdrag under tilsynet fant Finanstilsynet imidlertid ingen dokumentasjon på at kvalitetskontroll hadde blitt gjennomført.

Det er i tilsvaret redegjort for endringer i personalsituasjonen i selskapet, samt tiltak for å sikre at kvalitetskontroll blir gjennomført i henhold til kravene. Finanstilsynet legger til grunn at selskapet nå har iverksatt rutiner som sikrer at kvalitetskontrollen gjennomføres og dokumenteres på en tilfredsstillende måte for samtlige oppdrag, men vil også for dette forholdet rette kritikk mot at tilfredsstillende rutiner for kvalitetskontroll først blir iverksatt på en fullstendig måte etter at Finanstilsynet har gjennomført tilsyn med selskapet.

2.3 Oppdragsavtaler (*tilsynsrapporten pkt. 3.1.2 og 3.2*)

Det følger av regnskapsførerloven § 3 at det skal opprettes skriftlig oppdragsavtale med alle oppdragsgivere, jf. også GRFS pkt. 3.1. Oppdragsavtalen skal angi hvilke regnskapsfunksjoner regnskapsførerselskapet skal utføre for oppdragsgiver og regnskapsfører skal løpende påse at avtalen er dekkende. Dette er viktig for å sikre klarhet i hvem som har ansvaret for de ulike arbeidsoppgavene.

Finanstilsynet fant mangler ved en av de kontrollerte oppdragsavtalene. Det fremgikk av avtalen at fakturering var en del av oppdraget uten at regnskapsførerselskapet utførte dette. For det samme oppdraget ble det opplyst om at regnskapsførerselskapet utførte lønnsarbeid uten at dette fremgikk av avtalen. Videre var det angitt at regnskapsførerselskapet skulle utføre årsoppgjør, mens det var oppdragsgivers revisor som faktisk utførte det.

Det er anført i tilsvaret at det vil bli foretatt en fullstendig gjennomgang av alle oppdragsavtaler i løpet av 2018 slik at de er i samsvar med de tjenestene som leveres til oppdragsgiver. Finanstilsynet tar opplysningene til etterretning.

2.4 Avstemminger og dokumentasjon (*tilsynsrapporten pkt. 3.1.6 og 3.2*)

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.8.3 at samtlige kontoer i balansen skal være avstemt og dokumentert før endelig årsregnskap utarbeides. Tilsvarende gjelder for resultatkontoer dersom det vurderes som vesentlig for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriften kapittel 6 gir ytterligere detaljer om hva som skal dokumenteres.

Finanstilsynet viser også til regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.2.2 – 6.2.7 som angir hva oppdragsdokumentasjonen skal inneholde. Regnskapsfører skal oppbevare oppdragsdokumentasjonen ordnet og betryggende sikret mot urettmessig tilgang, endring, sletting, tap og ødeleggelse i fem år etter utløpet av regnskapsåret i samsvar med regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.4.

Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.7.3 at ved hver periodiske regnskapsavslutning skal minimum følgende kontoer avstemmes:

- kundefordringer og leverandørgjeld
- kasse- og bankbeholdninger
- skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift
- skyldig merverdiavgift

Ved det stedlige tilsynet kontrollerte Finanstilsynet avstemmingene for to oppdrag. Finanstilsynet registrerte under gjennomgangen mangler for ett av oppdragene.

Å gjennomføre pliktige avstemminger og dokumentere disse er helt avgjørende for å ha sikkerhet for at et regnskap gir korrekt informasjon og at den regnskapspliktiges økonomiske rapporteringer blir korrekte og viser et sannferdig bilde av den økonomiske situasjonen. Når en regnskapsfører ikke gjennomfører avstemminger, eller bare gjør dette delvis, innebærer dette brudd på en av de vesentligste pliktene i regnskapsprosessen og svekker kvaliteten av regnskapsinformasjonen. Dette er uheldig både for oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapsinformasjonen.

Det fremgår av tilsvaret at det vil bli foretatt en gjennomgang slik at selskapets rutiner for avstemmingsdokumentasjon fullt ut blir etterlevd. Finanstilsynet tar opplysningene til etterretning.

2.5 Fremdriftsoversikt (*tilsynsrapporten pkt. 3.1.5 og 3.2*)

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 6.2.1 at fremdriftsoversikten for gjennomføring av sentrale oppgaver skal underbygge at arbeid er utført til den tid som følger av oppdragsavtalen og krav gitt i eller medhold av lov. Det skal fremgå dato som viser når sentrale oppgaver er gjennomført, herunder:

- Avstemminger, eventuelt kontroll av at nødvendige avstemminger er gjennomført av andre
- Produksjon av oppgaver og rapporter
- Kvalitetskontroll

For ett av de kontrollerte oppdragene var det ikke dokumentert at handlinger i regnskapsprosessen gjennom året ble loggført. Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsførerselskapets rutiner for å sikre at kravene til fremdriftsoversikt blir ivaretatt, blir etterlevd.

3. Finanstilsynets konklusjon

Det stedlige tilsynet viste at det var til dels svært alvorlige mangler i regnskapsførerselskapets rutiner i forhold til de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk. Det ble konstatert brudd på sentrale plikter som autoriserte regnskapsførere plikter å følge fra det tidspunktet de starter opp sin virksomhet. Finanstilsynet anser følgende brudd for særlig alvorlige:

- Det var ikke gjennomført en overordnet kontroll på oppdragsnivå.
- Det var ikke gjennomført en tilfredsstillende kvalitetskontroll av ikke-autorisert medarbeiders arbeid.
- Oppdragsdokumentasjonen, herunder dokumentasjon av avstemminger, var mangelfull.
- Oppdragsavtaler som ikke var dekkende i forhold til den tjenesten som ble utført.
- Rutiner i forhold til hvitvaskingsregelverket var ikke fullt ut etterlevd.
- Det var ikke gjennomført en tilfredsstillende vurdering av regnskapsførerselskapets risikoområder.

De feil og mangler som ble avdekket under tilsynet var av en slik karakter at Finanstilsynet har vurdert om det er grunnlag for å fatte vedtak om tilbakekall av selskapets autorisasjon som regnskapsførerselskap. Finanstilsynet forutsatte i foreløpige merknader at regnskapsførerselskapet umiddelbart rettet opp i de feil og mangler som ble konstatert under tilsynet og som fremgår av dette merknadsbrevet og tidligere tilsendte rapport. Finanstilsynet ba om at det i tilsvaret ble redegjort for de tiltak som var, eller ville bli, satt i verk for å utbedre manglene.

Det er i tilsvaret redegjort for tiltak og selskapets rutiner for utføring, oppfølging og kontroll av regnskapsføringsoppdragene, samt for etterlevelse av hvitvaskingsregelverket og risikostyringsforskriften. Finanstilsynet vil imidlertid understreke at det ser svært alvorlig på at virksomheten ikke har vært innrettet på en måte som innebærer at gjeldende lovverk fullt ut har vært overholdt. Finanstilsynet vil vurdere om det skal avholdes et nytt stedlig tilsyn med regnskapsførervirksomheten på et senere tidspunkt. Hvis det da viser seg at forholdene ikke er rettet opp i på en tilfredsstillende måte og i samsvar med det som er redegjort for, vil Finanstilsynet vurdere om selskapets autorisasjon som regnskapsførerselskap skal tilbakekalles.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
tilsynsrådgiver

Wenche Falch-Hennum
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.